آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سی‌نین اورقانی

نمره ۴۵ (۳۴۴) ایکنجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

شنبه ۵ آبان ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰	ریال
۶	آیلیغی	۶۵	»
۳	»	۳۵	»
۱	»	۱۲	»

ولایتلرده نشر اولونان روزنامه‌لر حقینده

روزنامه‌لرده خلقین حقیقی احتیاجلاری عکس ایتدیریلمه‌لیر

روزنامه‌لرین دیلی و املاءسی بارەسینده دقت اولونمالیدیر

مطبوعاتیمیز آزادجاسینا انتشار تاپماق ایچون مساعد شرطلر الده ایتدیکلریندن ایندی آنا دیلیمیزین گنیشلنمه‌سی اوغروندا دوزگون و یئنی قدملر گوتورملی‌ییك. چوق آز بیر مدتده بیز ملی مطبوعاتیمیزدا چوقلی نائلیتلر الده ایتمیشیك. ایندی بوتون مطبوعاتیمیز اوز دیلیمیزده اداره اولونور، کتابلاریمیز انتشار تاپیر وخلقیمیزین اختیاریندا قویولور.

روزنامه‌لریمیز دیلیمیزین انکشاف تاپماسی اوغروندا اولدوقجا اهمیتلی‌دیر. بو ساحه‌ده روزنامه‌لریمیزین خدمتی تقدیره لایق اولا بیلر. لاکن روزنامه‌لرده چوقلی نقصلرده ظاهره چیخمیشدرکه، بیز اونلاری قیدایتمك مجبوریتینده‌ییك.

روزنامه‌لر هریئرده اصولاً خلقین یئرلی احتیاجلارینی، خصوصیتلرینی و هابئله اونلارین یئرلی ایسته‌کلرینی عکس ایتدیرمك ایچون‌دور. تاسفله قید ایتمك لازمدرکه اطراف روزنامه‌لری چوق یاوان و بوخصوله بیرحالدا نشر اولونورلار.

خلقین فکر ودوشونجه‌سویه‌سینی یوکسلتمك ایچون بیرچوقلی اجتماعی و سیاسی موضوعلاری نظره آلماق وخلقی گونده‌لیك مسئله‌لرله تانیش ایتمك روزنامه‌لرین ان اساسلی وظیفه‌لریندن دیر.

لاکن بو موضوعلارا اهمیت وئریلمیر و بونا گوره‌درکه خلق بو روزنامه‌لری اوخوماقدان مراقلانا بیلمیرلر.

مثلا اورومیه روزنامه‌سی فرقه حیاتینا عائد مسئله‌لری لاییقنجه اولدیغی کیمی قید ایتمك یئرینه اوزون اوزادی فرقه‌نین عادی قونفرانسلاریندا، جلسه‌لرینده اولان قونفرانسلاری و دانیشیقلاری قید ائدیر. بئله‌لیکله بو روزنامه‌ده اوخوجونی مراقلاندیران بئی‌لیك یوخدر.

جودت روزنامه‌سی‌ده بوجوردر. حیاتی خبرلر، خلقین حقیقی ایسته‌کلری، گونده‌لیك مسئله‌لر، اجتماعی موضوعلار بو روزنامه‌لرده منعکس اولمور.

بونلاردان کئچدیکدن صونرا بو روزنامه‌لرین ان مهم نقصلریندن بیری‌ده روزنامه‌نین دیلی و املاءسی‌دیر. روزنامه‌لرین دیلینده وخطینده هئچ‌جهیله دقت گوستریلمیر.

بیز دیلیمیزی خصوصیله روزنامه‌لریمیزین واسطه‌سیله گوندن گونه زنگینلشدیرملی و ایللر بویو کسب ایتدیگی فارس ادبیاتی تاثیری آلتیندان قورتارمالی‌ییق.

قید ایتدیگیمیز موضوعلارا دقت اولوندیغی صورتده بو روزنامه‌لرداها آرتیق موفقیتلر الده ائده‌جکلر.

بوتون خیالی فرقه‌عضولاری یئرلی روزنامه‌لاری جانلاندیرمالی و اونلاری منظم و مراقلی بیر شکله سالمالیدیرلار.

دهلی ده نقلیه ایشچیلرینین اعتصابی

دهلی ده نقلیه ایشچیلری اعتصاب ایتمیشلر بو اعتصابین نتیجه‌سینده شهرین نقلیه ایشلری دایانمیشدر.

احمد — احمد

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین ایکینجی اجلاسی

اولجه‌دن قرارلاشدیریلمیش اولدیغینا گوره بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین ۲ نجی اجلاسی تشکیل ایدیلمه‌لی‌ایدی لاکن صلح قونفرانسینین ایشلری قورتارمادیغی ایچون، سووئت اتفاقی نماینده‌لیك هیاتی‌نین تکلیفی اوزرینه، اجلاسین تاریخی اوقتوبرین ۲۳ ینه موکول ایدیلدی. بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی‌نین اجلاسی چهارشنبه گونی تبریز ساعتی ایله ۲۲٫۱۵ ده افتتاح اولونمشدر. اجلاسین اولینده عمومی مجمعین رئیسی بلژیقالی «اسپاك» طرفیندن نیویورك بلدیه‌رئیسینه سوز ویریلدی. بلدیه رئیسی «خوش گلدینیز» نطقیندن صونرا «واشینگتون» دان نیویورقا گلمیش اولان آمریقا جمهور رئیسی «ترومن» تریبون دالیسینا گله‌رك افتتاحی نطقین سویله‌میشدر.

«ترومن» ین بو مجمعده سویله‌دیگی نطقین ظاهری احاطه‌دان چوخ ملایم لحن و گوزه‌ل کلمه‌لرله ترکیب ایدیلدیگی حالدا، آمریقان دیپلوماسی‌سی ایله هئچ‌جهیله مطابقت ایتمه‌مکده در.

«ترومن» سویله‌دیگی بو نطقده کیچیك ملتلرین حقوقی باره‌سینده دنیادا آزادلیق و امنیتین دفاعی ایچون آمریقا حکومتی‌نین اهتمامی حقینده و آتوم انرژی‌سینین صلح مقصدلری یولوندا ایشله‌نیلمه‌سی حقینده بوللی وعده‌لر وئریرکن: آمریقان اوردوسی چینی تخلیه ایتمك فکرینده دگلدر، بو اوردو دموقراسی و آزادلیغی قوروماق ایچون دگل «مارشال چیانکای‌چك» ین و «کوادمینتانگ» ین دیقتاتورلیغینی تحکیم ایتمك اوغروندا ووروشورلار.

«ترومن» کیچیك ملتلرین حقیندن بحث ایتدیگی صیرادا، آمریقان اوردولاری «ایسلاندا» آراسیندان و بو جزیره خلقینین رضایتی خلافینه اولاراق بیر دریائی تکیه‌گاه کیمی اورادان استفاده ایتمك فکرینده در.

«جمهور رئیسی» آتوم انرژی‌سیندن صلح مقصدلری ایچون استفاده ایتمکدن بحث ایدیرکن، آمریقا حرب‌وزارتی آداملاری آتوم بومباسینین یئنی تیپ اعمالاتیندان و داها دا آرتیق تخریبی قوه‌یه مالك اولماسیندان بحث ایدیر و امنیت شوراسی آتوم انرژی‌سی قومیسیونوندا آمریقان ممثللر، سووئت اتفاقی طرفیندن ایره‌لی سورولموش اولان موثر تدبیرلرایله مخالفت ایدیرلر

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

چئویرن: رضا آذری

سووئت اتفاقندا عائله و ازدواج

قادینلارین (ایش حقیندن) حمایت ایتمك

سووئت مملکتی‌نین اساسی قانونی‌نین موجبنجه، اومملکت اهالی‌سینین (ایش حقی) واردر. یعنی دولت بورجلیدر، وطنداشلارین هربیرسی‌نین لیاقتی، طاقتی، معلوماتی و میلینه گوره، اونا ایش وئریب و ایشین مقدارینا و کیفیتینه نسبت ده زحمت حقی تادیه ایتسین.

زحمت کشلر حکومتی، اوز قوروولوشونون همین ایلك گونلرینده (ایش قانونینی) کئچیرن زمان، آنانین و بالاسی‌نین صحتینی نظره آلیب اونی تامین ایتمیشدر.

اساسی قانونون ۱۲۲ نجی ماده‌سی بو ادعایه شاهد در.

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

سووئت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان

ایران جمعیتینین آذربایجان مرکزی شعبه‌سی اداره هیئتینین بیرایللیك فعالیتی حقینده گزارشی و اوچونجی دوره اداره هیئتینین انتخاباتی یئغینجاغیندا مرکزی جمعیتین نماینده‌سی آقای کریم کشاورزین نطقی‌نین خلاصه‌سی

خانملار و آقالار:

آقای صفوئین شخصاً منه ابراز ایتدیکلری لطفلره مقابل عرض ایتملی‌یم که، من، مرکزده‌کی (ایران ایله سووئت اتفاقی آراسیندا مدنی رابطه ساخلایان جمعیتی) نین هیئت مدیره‌سی طرفیندن، اونلارین قارداشلیق سلامینی و صمیمی تبریکلرینی، آذربایجانداکی (مدنی رابطه ساخلیان جمعیتین) عضولرینه یئتیرمکه مامور ایدیم.

بیز همیشه چوق دقت و سئوینج ایله (آذربایجان مدنی رابطه ساخلیان جمعیتی) نین، بیزیم شمالداکی بویوك قونشوموزین ملتلر ایله باخیندان مدنی رابطه ساخلاماق خصوصینداکی افتخارلی بیر ایشده گوستردیگی ترقیلره واله گئتیردیگی موفقیتلره، بیز همیشه چوق دقت و سئوینج ایله باخما قدا ییك.

بیزیم جمعیتیمیز، خلق حکومتی‌نین معارفی عمومی صورتده توسعه ایتمکله مساعد بیر وضعیت ایجاد ایتمه‌سیندن استفاده ایده‌رك فقط سووئت اتفاقی ایله ایران آراسینداکی مدنی رابطه‌لرین توسعه‌سی یولوندا بویوك قدملر گوتورموش دگیل، بلکه آذربایجانین مترقی و قهرمان خلقی‌نین معارف و تمدنی‌نین یوکسلمه‌سینه‌ده چوخ قیمتلی یاردیملار ایتمیشدر.

بو مقدس مدنی وظیفه‌یه ایرانین بوتون نقطه‌لرینده آز- چوخ باخیلمیش و حتی مساعد اولمایان شرایطده بیله مساحبه ایدیلمه میش ایسه ده لکن (آذربایجانداکی مدنی رابطه جمعیتی) بویوك نتیجه‌لر الده ایتمه‌سی جهتدن بیر خصوصیته حائزدر.

صون ایللرده‌کی مترقی نهضتین تاریخی، (سووئت و ایران مدنی رابطه جمعیتی‌نین) عمومیتله و آذربایجان شعبه‌سینین خصوصیله معارف و تمدنی انکشاف ایتدیرمك باره‌سینده اویناتدیغی بویوك رولی، اونوتمیاجاقدر.

سیز آذربایجان شعبه‌سینین فعال عضولری، ایراندا ایلك دفعه اولاراق فیلارمونی (ملی اورقستر) ی وجوده گتیردینیز.

قالانی ۲ نجی صحیفه‌ده

آذربایجان قادینی سیاست عالمینده

قادینلار قورولتاینین قونفرانسی مناسبتیله

آبانین ۳ ینده پنجشنبه گونی ایکینجی‌چاغی ساعت دورت‌ده مرکزی قومیته‌نین سالونیندا قادینلار قورولتاینون نوبتی قونفرانسی تشکیل تاپدی. ایستر قولوب اعضاسیندان ایسترسه قولوب عضوی اولمایان خانملاردان ۲۰۰ نفردن آرتیق بو قونفرانسدا اشتراك ایتمکده‌ایدیلر. سالوندا هیچ بیر سس وهیچ بیر نفس‌حس اولونمور‌دی آذربایجان قادینی فرقه‌میزین رهبرلیغی آلتیندا: عصرلر بویی الـ[illegible] ووروولان اسارت زنجیرینی قیریب، سایر مدنی

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

آذربایجان ایالتی انجمنینده

آذربایجان ایالتی انجمنینین هیئت رئیسه‌سینین ۲ آبان تاریخلی جلسه‌سینده غله، اقتصاد و تجارت اداره‌لرینین ۱۳۲۵ — نجی ایل بودجه‌سی تصویب ایدیلمیشدر.

اورمیه‌ده ولایتی انجمن انتخاباتی باشلانمیشدر

آبان آیینین ۲ سینده اورمیه‌ده ولایتی انجمن انتخاباتی باشلانمیشدر. خلق دسته - دسته اوز اعتماد ایتدیگی آداملارا رای سالماق ایچون گئدیرلر.

فتحی خشگنابی

آقای «اعتماد» ین یازدیغی تصنیفلر حقینده

۱۳۲۰ نین شهریوریندن صونرا بیز اوز آنا دیلیمیزین نه اولدیغین درك ایتمك ایچون تقریبا مساعد شرطلرله اوز — اوزه گلدیکده ایللر بویی بیر عده شوونیستلرین تاثیری آلتندا واقع اولموش آنا دیلیمیزی دیریلتمك ایچون آزدا اولور- اولسون فعالیت ایتمگه چالیشدیق.

دیمك اولار بو باره ده شاعرلریمیز قاباقجیللیق ایتمیشلر. اوجمله‌دن آقای اعتماد لاییقنجه فعالیت گوستریب و آنا دیلیمیزین دا گنیشلنمه‌سی اوغروندا یئنی قدملر گوتورمیشدر اعتمادین یازیلاری‌ادبی، ساده‌لیك، موضوع اعتباری نقطه نظریندن اهمیتلی یئر دوتور.

اعتمادین نشر اولونمیش دیوانی بیرنجی دفعه اولاراق آذربایجان دیلینده ده یئنی بیر دونوش عمله گتیردی:

بو دیوان «شانلی آذربایجان» بیرنجی دفعه‌درکه شهریور حادثه‌سیندن صونرا مفصل صورتده اوز آنا دیلیمیزده آقای اعتمادین قلمی ایله نشر اولونمیشدر.

اعتمادین یئنی یازدیقلاریندان آذربایجان دیلینده اولان خلق تصنیفلری و ملی سرودلاریندان عبارتدر.

تقریبا اوتوز پارچادان عبارت اولان بو سرود و تصنیفلر درجه‌ده‌ن اهمیتلی و فوق‌العاده معنالی درلر.

بو ساحه ده ده آقای اعتمادین گوتوردیگی قدملر تقدیره لایق در.

ایندی بو تصنیف و سرودلار چاپ اولونور و من امینم که یورولماز شاعریمیز هئچ وقتینده ادبی فعالیتدن یورولمایب گوندن — گونه اوز فعالیتی‌نین دایره‌سینی گنیشلندیره‌جکدر.

بنه ده تذکر ویرمك ایسته‌ییرم که بو تصنیفلرین آهنگی «هاواسی» هر بیر تصنیفین اولینده قید اولدیغی صورتده داها مراقلی اولابیلر.

تبریز شهر اداره‌سی رئیسی

آقای رحیمی ایله مصاحبه

محترم اوخوجولاریمیزی تبریز شهرینین لوله کشلیك ایدیلمسی ایله تانیش ایتمك مقصدیله شهر اداره‌سی رئیسی آقای رحیمی ایله ایدیلن مصاحبه آشاغیدا درج ایدیلیر.

***

سؤال — تبریز شهرینین لوله‌کشلیگی ایچون لازم اولان سولار هارادان و نجور گتیریلجکدر؟

ج — بو ایش ایچون لازم اولان سو شهر اداره‌سینین مالی اولان حیات چشمه‌سینین سویودر.

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

انگلترە‌ده

انگلیس مجلس نماینده‌سی (زیلیاکوس) مبعوثلار مجلسی‌نین یغینجاقیندا دیمشدر داتوب وضعیتی اولدیقجا خراب در انگلیس کارگر حکومتی شرقی اوروپا بازارلارینی انحصاریندا ساخلیانلارا کمك ایدیب و اونلاری گوجلندیریر زیلیاکوس صونرا ایله دیمیشدر انگلیس دولتی ایسترسه قانون جهتینجه ایسترسه انگلیس خلقینین منفعتی جهتیندن آمریکا و سووئت دولتینین اجازه‌سی اولمادان لهستانین داخلی ایشلرینده دخالت ایتمگه حقی دگیلدر

ایتالیادا ایشسیزلیك حقینده

ایتالیا ایش وزیری مطبوعاتچیلار جلسه‌سینده دیمشدر که ایتالیادا ایندی ایکی میلیون ۵۰۰ مین نفردن آرتیق ایشسیز واردر.

سووەت اتفاقیندا عائله وازدواج

اول صفحەدن بقیه

سووەت‌اتفاقیندا ، قادینلار حقوق‌جهتنجه بوتون اقتصادی دولتی ، علمی ، مدنی ، اجتماعی و سیاسی ساحەلرده کیشی لر ایله برابر اولدیقلاری کیمی ایش ، اجرت ، مرخصلیق ، اجتماعی سیغورتا و تحصیل ایتمکده ده کیشی ایله مساوی‌درلر . دولت علاوه اولاراق قادینین آنالیق حقیندن واوشاغیندان‌دا خصوصی صورت ده حمایت ایدەر .

حامله‌لیك زمانیندا قادینا ، اجرتیندن استفاده‌ایتمك شرطیله مرخصلیق ویریلەر . دولت چوخلی دوغـوم ، و اوشاق یوردلاری تاسیس ایتمکله ، قادینین کیشی ایله مساوی اولدیغینی عملی صورتده گوسترمیشدر .

ایشی حمایت ایتمك ایچون قویولان قانوندا ، قادینلارین و نابالغ اوشاقلارین‌ایشلری حقینده بیرخصوصی فصل یازیلمیش ، و اوندا ، حامله‌و سود ویرەن قادینلاردان ئوتری‌بویوك تسهیلات گوستریلمیشدر .

حامله قادین لارین (۷۷) گون مرخصلیق حقی واردر : ۳۵ گون دوغمامیشدان قاباق و ۴۲ گون ده دوغاندان صونرا ، ایلین قانونی عادی مرخصلیغی بوحسابا داخل‌دگیلدر

مملکت‌ده یه‌جك ایچەجك قویوت ایله اولدیغی وقت‌لرده حامله قادینلارین ، حامله‌لیك زمانی‌نین آلتینجی آییندان تادوغاندان صونرا دوردینجی آیین آخرینه قدر جیرەسی ایکی برابر اولار .

حامله قادینلارا آغیر ایشلری رجوع ایتمك قدغن‌در ، هابیله سود ویرەن قادینلارا دا گیجه ایشلری‌ویرمك ممنوع در .

سوومت اتفاقی عالی شوراسی هیئت رئیسەسی ، مابقده ذکر اولونان بیر سلسله موسسەلردن باشقا . کارخانه و بنی ادارەلر تیکیلن وقت اوشاق موسسەلری ایچون ده همان‌بنی بنالرده بیر مخصوصی عمارت قایریلماسینی مقرر ایتمیش ، هابیله اوشاق باشماغی و بالتاری چوخ تهیه ایتمك آنالار و اوشاقلاردان ئوتری لازم اولان شیلری صاتیشا بوراخماق‌ایچون چوخلی ماغازالار آچیلماسینادا خصوصی توجه گوسترمیشدر .

سوبایلاردان ئوتری ویرگی

خلقی تشویقدن ئوتری قویولان قانونلاردان‌علاوه ، حکومت ، وطنداشلاری عائله قورماغا‌و نسلی‌آرتیرماغا مجبور ایتمك ایچون سوبای آداملارا یعنی آروادسیز کیشی لره ، ارسیز آروادلارا ، اولادسیز و یا اولادی آز عائله لره مخصوص اولماق اوزره آیریجا بیرویرگی قانونی وضع‌ایتمیش

۲۱ نویابر ۱۹۳۱ داکی فرمان موجبنجه ، سوبای و یا آز اولادلی آداملار ایچون‌خصوصی‌ویرگی‌ویرمکی مقرر ایتمیش‌حتی ایکی اوشاق‌صاحبی اولانلاردا مقرر اولان ویرگینی ویرمکه مجبوردرلار .

سن‌لری ۲۰ ایله ۵۰ آراسیندا اولان سوبای کیشیلر وسن لری ۲۰ ایله ۴۵ آراسیندا اولان (سوبای) آروادلار بوخصوصی ویرگینی ویرمکه بورجلیدرلار . همان ویرگی بو قرارایله در :

الف - (گلیردن ویرگی) ویرەن آداملار اوشاقلاری اولمادیقی تقدیرده یوزده آلتی اگر بیر اوشاغی وارسا ، یوزده (بیر) اگر ایکی اوشاغی وارسا ، یوزده یاریم اعتباریله اوخصوصی ویرگی‌ای‌ویرمکه مجبوردر .

ب - (قوللخوز) لاردا ، سایر اقتصادی موسسەلرده ایشلەینلردن و اکینچی لردن سوبای اولانلار ایلده هر بریسیندن ۱۵۰ مانات ، بیراوشاغی وارسا ۵۰ و ایکی اوشاغی‌وارسا ۲۵ مانات و اوشاق صاحبی‌اولمایان سایر آداملاردان‌دا ایلده (۸۰)مانات بیر اوشاغی وارسا ۳۰‌وایکی‌اوشاغی وارسا ۱۵ مانات‌ویرگی آلینار .

اوشاق سالدیرماقلا مبارزه

سوومت‌حکومتی‌آنالارین صحتینی تامین وحمایت ایتمك نظریله۲۷-۶-۱۹۳۶ تاریخینده مشورت ایچون سوومت خلقی‌نین‌رائینه مراجعت ایتمەسی نتیجەسینده بوتون‌سوومت ئولکەسینده (اوشاق سالدیرماغی) چوخ تاکید ایله قدغن ایتمیش وبو ایشین اجراسی ایچون ۵٫۷۵ میلیون مانات «مملکتین‌صحیه بودجەسینه» یعنی (دوغوم ایولری) تاسیس ایدیلمسی ایچون علاوه پول بوراخمیشدر . خصوصی فرمانا و موجود جنائی‌قانونلارا گوره مدعی عمومی دائرەلری‌مجبوردرلار، قانونین خلافینه اولاراق اوشاق سالدیرانلار ، یا بیر قادینی اوشاق سالدیرماغا مجبور ایدەنلر، یابیراوشاق دوغان قادینین معیشتی [آ ه لیندر و] یاخود اوشاقلارین تغذیەسینی‌ویرمکدن استنکاف ایدەن‌آداملار علیهنه دعوی اقامه ایتمکه اقدام ایدیب اونلاری محاکمەیه چکسینلر .

اولادی چوخ قادینلاری تشویق ایتمك

سوومت ئولکەسینده ۵ - ۶ ویا داهادا آرتیق اولاد صاحبی اولماق بویوك افتخارلی ایشلردن و اجتماعی فداکارلیقلاردان حساب اولونار. بونا گوره اورادا (آنا) نین اوجا مقامی و بویوك حرمتی واردر .

(آنا) میدالی ، (افتخارلی‌آنا) نشانی و (قهرمان آنا) عنوانیله آنالارین دولت‌طرفیندن رسما تلطیف اولونمالاری سوومت حکومتی نین ، سوومت مملکتی قادینلاری ایچون نه بویوك بیر امتیازه قائل اولدیغینا آیدین دلیلدر .

۱-بیرنجی درجەلی (آنا) میدالی ۵-۶ اوشاق‌دوغان آنالارا ویریلەر .

۲- بیرنجی ، ایکینجی و اوچونجی درجەلی (افتخارلی آنا) نشانی ایسه ۷-۸ و۹ اوشاق دوغان آنالارا مخصوص‌در .

۳- (قهرمان‌آنا) آدی‌ایله‌اون اوشاق‌دوغان‌آنا تلطیف‌اولونار .

بو میدال لار و نشانلار صونرا دوغولان اوشاغین بیریاشینا چاتماسی و اولکی اوشاقلارینیندا حیات‌دا اولماسی شرطیله ویریلەبیلر . بو صون جهان محاربەسنده جبهه یوبونداکی یرلرده ئولن ویا مفقود اولان اوشاقلار میدال مقرراتیندا دیری حساب اولونورلار .

بو ترتیبله آیدینجاسینا گورونور که ، سووەت‌ئولکەسینده گوندن - گونه عائله حیاتی محکمله‌نیر و سووەت ملتلری افرادی ، متحد ، منظم عائله‌لر تشکیل ویرمکده درلر .

صوت

تبریز شهر اداره‌سی

اول صفحەدن بقیه

بو چشمه‌نین ابتداسی هروی و بیر قسمتی ده زرونق و یعقوب باغی یترلرینده درکه دائما شهرین مصرفی ایچون جریان ایدیر .

ایندی تهران دروازاسینین یانندا لوله کشلیك مخزنی ایچون ۷۰۰ متر طولینده تازه بیر مجرا فنی اصولدا احداث اولونماقدادر .

س - مخزندن لولەلر واسطه‌سیله شهره جریان ایدەجك اولان سو ، نه مقداردا اولاجاقدر؟

ج - ایندیلیکده چون شهرین بیر قسمتینه لوله چکیلجکینه گوره همن قسمته مخزندن گلن سویون مقداری هر ثانیه ده ۲۶ لیتر اولا بیلر .

س - شهرین هانسی یترلرینده لوله کشلیك اولوناجاق و سویوتون محله لره و ایولره ویریلجکدرمی؟

ج - بیرنجی نوبەده شهرین بوتون خیابانلارینا سو لوله لری چکیلجك و ایچملی سودان قیرنالار واسطه‌سیله استفاده اولوناجاقدر .

بوندان باشقا هله لیکده شهرین جمعیتی چوق و سویی آز اولان بیر - ایکی محله سینین ایولرینه ده لوله کشلیك اولوناجاقدر .

ایولره چکیلجك اولان لوله لر ایسه آنا لولەدن ایولره قدراهالی‌نین ئوز خرجی ایله چکیلجکدر .

س - شهرده لوله کشلیکدن ئوتری نه‌وقت عملیاتا باشلاناجاق و نه زمان قورتارا جاغی تخمین ایدیلمکده در ؟

ج - مخزنین انشاآتی قورتاردیقدان صونرا لوله کشلیکه اقدام اولوناجاقدر .

س - بو عملیات ایچون لازم اولان نه کیمی وسائل تهیه ایدیلمیشدر ؟

ج - فعلا لازم اولان لولەلردن مختلف قطرلاردا ۳۰ مین متردن آرتیق لوله تهیه ایدیلمیشدر .

بونلارین یئر آلتیندان چکیلمسی ایچون ده لازم اولان فنی وسائل تهیه ایدیلمکده در .

س - لوله کشلیك عملیاتی ایچون نقدر مبلغ خرج ایدیلمسی نظرده دوتولموشدر؟

ج بو ایللیکده الده بنا اولونان مخزن ۷۰۰ متر طولیندا الده احداث اولونان مجرا ، تصفیه‌حوضلارینین قایریلماسی و لوله لرین دوشەنیلمسی ایچون ایکی ملیون‌ریال لیق مخارج نظره آلینمیشدر .

س - لوله کشلیکدن صونرا ، ایندی یه قدر شهره آخان چشمه‌سولاری نه وضعیتده قالاجاقدر ؟

ج - بو عملیاتدان صونرا شهر اداره سی بو ایلده اولدیغی کیمی بوتون چشمه لرین تك تکینین اصلاح و سولارینین آرتیریلماسی ایچون مؤثر اقداملار ایده جکدر .

بونا گوره ده خلقیمیز معین نوبه لرده مرتب صورتده بوتون‌سولاردان استفاده ایده جکلر در .

غ . موسی زاده

سووەت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلایان . .

۱ انجی صفحەدن بقیه

سیز ایرانیندا ، حقیقی و کامل اولاراق ان‌بیرنجی تیاترونی یاراتدینیز .

(ایران و سوومت مدنی رابطه جمعیتی) ایران صنعتکارلارینین ایلك رسماًلیق سرگی سینی تشکیل ایتدی .

ایران یازیچیلارینین ایلك قورنفرەسینی دعوت ایتدی .

مبالغه‌سیز سویلەمك اولار که ، ایران ضیالیلارینین ان مبارزی و ان مترقی‌سی ایستر مرکزده و ایسترسه اونون شعبەلرینده بو جمعیتین اطرافینه توپلانمیشلار در .

بیزایله سوومت اتفاقی آراسیندا کی مدنی رابطه لرین گنیشلەمەسی بیر طبیعی ایشدر .

(بیزیم ملتلریمیزین بیر - بیری‌ایله اولان دوستلیغینا دوشمن اولانلارین ایجاد ایتدیکلری مصنوعی مشکلات و مانع‌لرین نسبتا اورتادان قالخماسی ، بیر داها روس دیلینی بیلمك گناهیله بیر آدامین زندانا سالینماماسی ، بیر داها روسی درس کتابلاری‌نین ضبط ایدیلیب یاندیریلماماسی ، بیر داها بویوك استکاندا چای ایچماق تقصیری ایله بیریسینین حبسه آلینماماسی ، سوومت و ایران ملتلرینین و دنیا مدنی رابطه‌لرینین توسعه تاپماسینا کفایت ایدەر ایدی .

عین زماندا ، ایرانین مترقی ضیالیلارینین (سوومت و ایران مدنی جمعیتینی) منیسمه لرینین علتلرینی تجزیه و تحلیل ایتمك فایده‌دن خالی اولماز .

بیز ایکی‌مین کیلو متر دن‌آرتیق (سوومت اتفاقیله) هم سرحد اولدیغیمیز معلوم در .

بو ایسه یالنیزلیقدا گوزەل قونشولیق رابطەلرینی تحکیم ایتمك ایچون یاخیندان مدنی مناسبات ساخلاماغی ضرورت حالینا سالیر .

ان بویوك مسئله بو در که ، ایکیرمی دوققوز ایل بوندان قاباق دایاده ملی و سابقه سی اولمیان ان بویوك تحولات تولاغیمیزین دیبینده، دنیانین آلتی دان بیر حصه‌سینه مالك اولان بیر مملکت ده و یئر اوزونده اوندا بیر خلقی‌نین حیات سوردیکی بیر اولکه ده وجوده گلدی .

یئنی دنیا تاریخی‌نین ابتدائی سی حساب اولونان و دنیانی تیترەدن او بویوك انقلابین نتیجەسی ، یئنی مدنیت مترقی تمدن و یا خود داها دوغروسی دنیا مدنیت لری نین ان مترقی راغبلی بروزه گتیردی .

فردوسی و خاقانی مملکتینین مترقی ضیالی لرینین توجهی بو کامل مدنیت طرفینه همیشه لیکی طبیعی‌در .

مخصوصا بو یئنی تمدن و معارف بیر ملتین باشینا گله بیلەسی ممکن اولان امتحانلارین ان بویوکینده، یعنی دهشتلی ایکنجی جهان محاربەسینده، امتحان بوتەسیندن موفقیتله چیخدی و نه قدر خارق العاده بیر درجه ده، نجابت ، انسانیته حرمت بسلەمك و فداکارلیغی ئوز خلقینه تعلیم ایتدی .

ایرانین بوتون نقطەلرینده مترقی عنصرلر و دموکراتیك صفلارین ، سوومت اتفاقیله صمیمی مدنی مناسبات و رابطەلر ساخلاماقلارینین سببی اودر و اوندان دا باشقا اولا بیلمزدی .

(سوومت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلیان ایران جمعیتی نین) آذربایجان شعبەسی و اونون بوگون انتخاب اولونان یئنی هیئت مدیرەسی نین ، بیز ایله سوومت اتفاقی آراسینداکی مدنی رابطه لری محکملتمك یولونداداها بویوك قدملر گوتورمه سینه ، عمومی معارفی و مدنیتی ترقیه دوغری آپارماسیندان ئوتری سابقه‌ده کیندن داها دا آرتیق چالیشماسینا منیم ایمانیم واردر .

یاشاسین آذربایجانین مترقی مدنیت سەون قهرمان خلقی !

همیشەلیك ومحکم اولسون ایران - سوومت دوستلیغی !

یئنی مظفریتلردن ئوتری ایرەلی!

فرانسه دولتینین نمایندەلری

فرانسه دولتینین نیویورکدا تشکیل اولان بیرلشمیش‌ملتلر تشکیلاتی‌نین‌عمومی یغینجاغی ایچون گوندەریلن نمایندەلری بو قراربله‌در. دنیا سندیکالار اتفاقی‌نین عمومی کاتبی الکساندر برودی فرانسه دولتی‌نین امنیت شوراسینداکی دائمی نمایندەسی کورود مورویل فرانسه خارجه‌وزارتی نین‌سیاسی ایشلر ادارەسی‌نین رئیسی امیل ناجیار فرانسه‌نین آمریکاداکی سفیری.

نیویورکدا

نیویورکدا چیخان نیویورك‌تایمز روزنامەسی ژاپون بارەسینده تشکیل ایدیلمیش شورادا آمریکا نمایندەسینین سوزلری و سیاستنی انتقاد ایدەرك یازمیشدر که بونماینده آمریکا خلقی ایسته‌دیکلرینین خلافنه‌اولاراق‌محافظه‌کارلیق‌وارتجاعی‌سیاست تعقیب ایتمکده‌در

دنیا اسلاولار تشکیلاتی

نوامبرآیینین ۸ نده دنیا اسلاولار ینین تشکیلاتلاری‌نماینده لرینین‌بلگراد شهرینده تشکیل اولوناجاق کنگرەلرینده آلینان قرار اوزره سوومت اتفاقی ویکسلاوبانین‌اجتماعی سیمالاری اسلاو ملتلرینین تجاوز ایدنلر علیهنه آپاردیقلاری مبارزه هابئله دنیا صلحنی قوروماقدا اونلارین شرکت ایتمەلری موضوعنده دانیشاجاقلار وچکسلاوباو بلغارستان نمایندەلری‌ایسه نطق‌سویلەیه جکلر بوتا گورەده اسلاو ملتلرینین فاشیستلر علیهنه آپاردیقلاری مبارزه موضوعندا بلگرادادا بیر سرگی آچیلماقدادر

آمریکا طیارەچیلرینین اعتصابی

آسوشیتد پرس آژانسی نین ییلدیردیگینه گوره ۱۴۰۰ نفر آمریکا طیارەچی لرینین اعتصاب ایدیب حقوقلارینین آرتیریلماسینی تقاضا ایتمیشلر طیاره چیلرین بواعتصابی‌نین ایندیه‌یه آمریکا تاریخینده گورونمه‌میشدر

صایینقلعه ده کلوب دائر ایدیلیر

• صایینقلعه ده فرقه کومیتەسینین رهبرلیکی و اورانین آفتورال هیئتینین جدیتی اثرینده کلوب دائر ایدیلیر .

آستارا ایله اردبیل آراسیندا بوتون کورپولر دوزەلمیشدر

آستارا ایله اردبیل آراسیندا اولان ایکی‌کورپونون بناسی گورکملی بیر شکلده بتون آرمه ایله تیکیلیب قورتارمیش و ایندی کورپولرین اوستونده گیدـ گل باشلانمیشدر .

خویدا تربیت ایوی دائر ایدیلمیشدر

صون گونلرده خوی شهرینده یتیم و یوخسول اوشاقلاردان ئوتری بیر تربیت ایوی تاسیس ایدیلیب وشهرده اولان بوتون یتیم اوشاقلار اورایا جلب ایدیلمیش و اونلارین استراحتی ایچون هر بیر وسیله حاضر لانمیشدر بو تربیت ایوینین دائر ایدیلمەسینه گوره خوی ولایتینین اهالی سی اونلارین راضیلیقلارینی بیلدیریرلر .

ایش و زحمت اداره‌سینده

ایش و زحمت اداره‌سی طرفیندن مهرین ۲۵ - ندن آبان آیینین ۱- قدر ۴۸۵ نفر ایشسیز مختلف یئرلره ایشه گوندەریلمیشدر .

سووەت آذربایجانیندا

سوومت آذربایجانی جمهوریتینده بیرنجی دفعه اولاراق کائوچو تولید ایدەن کارخانه ایشه توشمیشدر بوکارخانه کائوچوسی اولان‌ماده‌لری‌تمیزلەییب اونلاردان‌مصنوعی‌کائوچو چیقارداجاقدر

دوقتور فیض‌اله زاده

اوشاغین آغزینا و دریسینه نتیجه باخمالی

دریئین بیر چوق فیزیولوژی وظیفه‌لری واردر. اونلاردان بیریسیده اودرکه ، خصوصا اوشاقلاردا تنفس حادثه سینده ایکینجی تنفس جهازی وظیفه سینی ایفا ایدیر . اوشاقلارین وجودینا لازم اولان هوانین ۳/۴ حصه سی تنفس جهازی آغ جیگرلر واسطه‌سیله تامین اولونورسا ۱/۴ حصه سینده دری واسطه‌سیله تامین اولونور . اودرکه دریئین تمیز ساخلانماسی ، و جودین یاخشی ، دوزگون انکشاف ایتمه‌سیندن ومحکم اولماسیندان اوتری چوق بویوک اهمیتی واردر. چونکه و جود لازیمی قدر تنفس ایتمه‌سه غذا ماده‌لری مبادیله‌سی وجودده پوزولار و بونیندا نتیجه سینده وجود آغر مرضلره مبتلا اولا بیلر . مثلا راخت ، اسهال وغیری کیمی . بونا گوره اوشاغی ٦ آیادندر ممکن اولسا گونده بیر دفعه اولماسا اقلا ایکی گونده بیر دفعه یویوندیرماق لازمدر که ، دریسی دائما تمیز اولسون واونین مساماتلارینی چیرک دوتماسین چونکه دری تنفسی بومساماتلار واسطه‌سیله اجرا ایدیر .

وجودین کاملا انکشاف ایتمه‌سی ، عصبلرین و سوموکلرین محکم اولماسی ایچون اوشاغی معین وقتلرده ایستی سو یا سالماق چوق خیرلیدر . یویوندرماق ایچون استفاده ایدیلن سووقاب تمیز اولمالیدر . سویون حرارتی و جودین حرارتینه ۳۷ درجه مساوی اولمالیدر . اوشاغی یویوندراندا هر جور صابون ایشلتمك اولماز ، اونامخصوص اوشاق صابونلاری واردر که اونیدا هر دفعه یویوندیراندا ایوق هفته ده ایکی دفعه صابون ایله یویوندرماق لازمدر . اوشاغی یویوندراندا اونین قولتوق آلتی ، بویون وقاسق دری قاتلارینا یاخشی باخماق لازمدرکه «قزارمیش وسیش اولماسین . اگر بویله حال مشاهده اولونارسا چیمدیردیکدن صونرا تمیز دستمال ایله سیلیب اوشاق توزی ویا خودیئر آلماسی اوتوسپملیدیر . اگر یاخشی اولماسا دوقتورا مراجعت ایتمه‌لیدر .

اوشاغین آغزی — اوشاغین آغز بوشلیغی چوق ظریف وحساسدر . آغز بوشلوقینن سایك ماده‌لری چوق توتلی اولماغینا باقمیاراق چرق وآسان صورتده مریض اولا بیلر . اوشاقلاردا آغز بوشلوقینین تمیز ساخلانماسی نین وجودین انکشافیندا چوق بویوك اهمیتی واردر . اوشاغین اگر آغزیندا ودیلینده خیرداجاسیه‌لر اولارسا؛ اونه دوشی یاخشی امه‌ر ونه ده غیری خورکلری بیه بیله‌ر . اودرکه ، بیله حاللارین اولماسی ایچون اولا اوشاغی ریئزین امزیکه قطع صورتده اوگرتمه‌ملیدر ، بویوك جسمدن قایریلمیش اویونجاقلار اوشاغا ورمه‌ملیدر ، خصوصا اوشاق دیش چیقاردان زماندا . چونکی امزیك و اویونجاق ایله هردفعه اوشاغین آغزینا و یوراداندا و جودینا میلیونلارجا مختلف میقروبلار داخل اولاب جوره‌جور معده باغیرساق وغیری مرضلر عمله گتیربرلر . اوشاق هردفعه آغلایاندا اونادوش ، یاغیری یمك ویا اویونجاق شیلری ویرمك قطعادوزگون دگیل ، بیلمك لازمدر که ، اوشاق هیچ بیر وقت سببسیز آغلاماز . ولی اوسببی تاپماق ورفع ایتمك لازمدر . اوشاغین آغزیندا ویا دیلینده سپمه‌لر عمله گلرسه درحال دوقتورا مراجعت ایتمه‌لی .

اوشاغی گزدیرمك - اوشاغی یای ، بهار وپاییز فصللرینده گون اورتادان صونرا آخشام یاتنلقلارینا قدر باغدا ، حیاطدا ، ایواندا ، بیرسوزایله آغاجلیق یئرلرده گزدیرمك چوق خیرلی ولازمدر . لاکن قیش زمانلاریندا بوبارەده چوق احتیاطلی لازمدر . اوندا گوره قیش زمانلاریندا ایوین هواسینی تیز - تیز دگیشدیریب تازه‌لمك مصلحتدر .

توکیو دا

اوکتیابر آیینین ۲۰ سنده ژاپون امپراطورونین بناسی قاباقیندا یئی ایش قانونی علیهنه بویوك میتینك تشکیل ایدیلمیشدر — نمایش ویره‌نلر بو قانونون لغو ایدیلمه سینی طلب ایتمش لر .

رومانیا دا

رومانیا دا چیخان (اسکن دیو) روزنامه سینین یازدیغینا گوره پلیس کشفیاتی نتیجه سینده مانی‌تو شهرینده بیر مقدار فاشیستی کاغذ و سلاح تاپیلمیشدر . تفتیش موقعینده آیدینلاشمیشدر که بونلار مانیو وناسیونال لیبرال فرقه‌لری عضولرینین گیدیلر . رومانیادا آزادلیق دشمنلری اولانلار واقلینده قالمیش مرتجعلر ، آزادی‌خواهلارین دوزگون نظرلری برابرینده سلاحا ال آتیب بو وسیله ایله اوز چرکین مقصدلرینی زور ایله ایره‌لی آپارماغا چالیشیرلار .

آذر بایجان مطبعه‌سی

تورالایان قوسی

آذربایجان خلق ادبیاتی

داغلاری گزون اولسون ،
داشلارین دوزه‌ن اولسون .
من سندن ال اوزه‌ده‌یم ،
الیمی اوزمن اولسون .

گوینه یین تیکه‌ن اولسون ،
تیکیب ده‌بوکن اولسون .
یاریم گل گیر قاپیدان ،
تورەبیم داغا دوتسون .

صیادام دور ارام من ،
بوینومی بورارام من ،
هر یئرده طرلان گورسم ،
اونا تور قورارام من .

باشدان منم ، باشدان من ،
دادارام هر آشدان من ،
نه آتام وار نه آنام ،
یارانمیشام داشدان من .

آی چیخدی پشمان - پشمان ،
گون دوغدی اونادشمان ،
گایرسن ، ایله گل ، گئت ،
نه دوست گورسون نه دشمان

قاشلارون قاراسیندان ،
اویه‌یدیم آراسیندان .
منی یاردان آییران ،
آیریلسین بالاسیندان .

عزیزیم ، اودا یانسین ،
اود دوتسون ، اودا یانسین ،
خبر وئرین یاریما ،
من یاندیم ، اودا یانسین .

اوز و گونده قاشام من ،
جومردلیکده باشام من ،
یاخشی گونده گزه‌دولان ،
پیس گونده یولداشام من .

عاشق سوز گون گوزلرین
غمدن اوز گون گوزلرین .
گوزه آلن دویا بیلمه‌ز ،
یاخسا یوز گون گوزلرین .

عزیزیم آیدین اولسون ،
آی دوغسون ، آیدین اولسون .
یار دان خبر گلیدی ،
گوزلرین آیدین اولسون .

من عاشقم یاخاندان ،
یا سلطاندان یاخاندان .
بیر دسته گل اولایدیم ،
آسیلایدیم یاخاندان .

من عاشقم یوز بردن ،
اللی بردن ، یوز بردن .
جمالین بایرام آیی ،
باخیشیلار یوز بردن .

عزیزیم مسلم من ،
یار ، باغدا گلدسته‌م من .
سن سن منیم شرابیم ،
هر گز زنده مستم من .

عزیزیم منده بوتون ،
گوزی‌وار منده بوتون .
جانمی قربان دئدیم ،
یولوندا منده بوتون .

من عاشق ، شیرین‌شیرین ،
فرهادا شیرین ، شیرین .
باش قویوم دیزین اوسته .
جان وئریم شیرین - شیرین .

عزیزیم منده قالسین ،
سند ویرسنده قالسین .
جان منده قرار تاپماز ،
قوی ویریم سنده قالسین .

بو یوللار ایشلنمه‌سین ،
بازرگان قیشلاماسین .
من سئودیم سن آپاردین
آللاه باغیشلاماسین .

گوینه یین میلی یانسین ،
اود دوتوب گلی یانسین .
منی یاردان ایده‌ین ،
آغزیندا دیلی یانسین .

عزیزیم هرایچی من ،
گوی چمن ، هرای چمن ،
ایکی ممه ساراشین ،
قوی اولوم هرایچی من .

شفتالیسام کالام من ،
دیلیم یوخدی لالام من .
چرخ فلك قویاری ،
آرزوم ، کامیم آلام من .

کئتمه‌رم الینیزدن ،
دوبسارام دیلینیزدن .
اولام یاشیل‌باش سونا ،
اوچارام گلینیزدن .

بنفشه دیلیم من ،
ده وورار ایلیم من ،
منه بیوفا دئمه ،
ایلغارسیز دیلیم من .

عزیزیم وای منیمچون ،
وئریدین های منیمچون .
من اولسم سنه قربان ،
سن اولسن وای منیمچون .

عزیزیم منده سنین ،
سن منیم ، منده سنین ،
چوخ جفالار چکمیشم ،
یولوندا منده سنین .

عزیزیم گل یوزوندن ،
توکولوب گل یوزوندن ،
او قدر اولمیشدیم ،
اوپیدیم گل یوزوندن .

عزیزیم سونا گلسین ،
اوچوبدی سونا ، گلسین .
طرلانی ایتیرمیشم ،
یرینه سونا گلسین .

فتحی خشکنابی

عشق و محاربه !
یا
آلکساندرین خاطره لری
-۳-

دشمنه آغیر ضربه‌لر وورولمیشدر . انسان جنازه‌لری تانك لارین آلتیندا ازیلیر ، پتره‌یاخیلیر . بو فاجعه‌لی وضعیتله ایره‌لی گئدیریك ، دشمن جنگلده گیزلنمیش در . اونلارین سنگری اولان تپه‌نی گئری آلمیشیق : ایندی لیکده بیزیم موقعیتیمیز یاخشی در .

فرماندهیمیز منی تقدیر ایتدی ، چونکه من بو تپه‌نین آلماغیندا جدی فعالیت گوستریب اوز بایراغیمیزی اونون ذروه‌سینه وورموم ، اوندان علاوه بیر نقطه یئرده دشمنین گیزلی اولان مهماتینی کشف ایتمیشم .

جبهه‌نین وضعیتی چوق قاتیشیقدر . یارالی عسگرلری خسته‌خانه‌یه حمل ائدیریك . عسگرلردن بیرچوخی یارالی اولدیقلارینا باخمایاراق دشمنه قارشی حمله‌یه دوام وئریرلر . توز - تورپاق هر طرفدن قالخیر . فرماندهیمیز داها آرتیق شجاعت گوستریر . دشمنین توپلاری هله‌ده جنگلین آرخاسیندان بیزه آتش آچماقدادر .

نه قدر قورخولی در ! . . .

• • •

محاربه‌نین ایلك گونلرینده منده حس اولونان قورخی ایندی تاماماً آرادان گئتمیشدر . بودر ! بومبالارین و توپلارین سمایه یوکسه‌لن دهشتلی نعره لریندن قورخمیرام . بونونلا بئله بعضی وقتلر گیجله‌نیب توزیمی ایتیریرم .

بوندان قاباق صلح دورونده من محاربه‌دن نفرت ائدیردیم ، لاکن ایندی باسقینچی دشمنه رحم ایتمیرم ، ئولمیش انسانلاری ئوزیمه سنگر ائده‌رك مسلسلیمین آتشی ایله دشمنین عسگرلرینی یارپاق کیمی یئره توکمکدن بئله چکینمیرم :

بودر ! بو ! هرطرف ئولوم ! ئولوم ! . . .

قوی باسقینچیلار ، قودوز فاشیستلر ئولسینلر ، ئولسینلر ! . . .

• • •

بوگئجه استراحت ایتمه‌لی‌ییك ، مهتابلی بیر گیجه در . بوراداشیلا سنگرده شام یئمکده‌ییك . آی ، آغ و اینجه بولوتلارین آرخاسیندان چیخیر — صونرا باتیر و صافین ماوی صحیفه‌سینده اینکین بیر گمی کیمی آرامجاسینا حرکت ائدیر .

منیم یولداشیم « ایوان » جوان بیر بازیچی در . بوتون عسگرلر اونون بازیلارینی صون درجه علاقه‌ایله اوخویورلار . او ، محاربه میدانلاریندا کئچیردیگی خاطره‌لری هر گون قید ائدیر . منجه بو یاخشی ایشدر . بونا گوره امکان تاپدیقجا ئوز خاطره‌لریمی سنه مکتوب شکلینده یازیب — قید ائدیب اونلاری ئوز چکمه‌لریمین قونجیندا گیزله‌دیرم . اولابیلر کی بیر گون حادثه ، بو ازیلمیش ورقلری سنه یئتیرسین ، اوزمان سن ، فرونتدا ، آلو ایچه‌ریسینده ووروشان اوغلوین باشینا گلن ایشلری بیله جکسن . بونونلا من سنی محاربه جبهه‌سینین جریانی ایله تانیش ایتمك ایسته‌ییرم .

• • •

— حمله شیپوری چکیلدی ، هوولەسك مسلسللرین آرخاسینا گئتدیك ، دشمن بیزه طرف حمله ایتمکده در . جنگلین اورتاسیندان آلوو قالخیر ، صخره کیمی مقاومت ایتمك مجبوریتینده ییك . ووروشما دوام تاپماقدادر .

آی افقه گیریر ، سانکه قورخور . هوا قارانلوقلاشدی ، آی دا صافین صحیفه‌سیندن چکیلدی . عین زماندا توپلارین و مسلسللرین آتشی اودلی اولدوزلار کیمی پارلاییر واونلارین دهشتلی سسی گئجه‌نین سکوتی ایچه‌ریسینده انعکاس تاپیر .

• • •

دشمن تپه‌نی بیزدن گئری آلدی . اونلارین قورخولو حمله‌سینی افاده ایده بیلمیرم ، هرایکی طرفدن چوقلی عسگر ئولمیشدر . اونلار بیزیم عسگرلریمیزی پارچا - پارچا ائدیرلر . تپه‌نین ذروه‌سی و جنگلین بو طرفلیگینده ئوز قوه‌لرینه یئرلشمیشلر . داها اونلاری دالی اوتورتماق ممکن دەییل . فرماندهیمیز ئوز ایشینده‌در سانکه او ، دمیر دن در ، هئچ زاددان متاثر اولمور ، اونون دئدیگینه گوره بیز بورانی آلماغا موفق اولاجاغیق .

اوره‌کلریمیز دوگونور . بیر یئرده آرام دوتا بیلمیریك . ۷ نفر بیزیم عسگرلریمیزدن فرمانده‌دن اجازه آلمادان گیزلی بیر یولدان ئوزلرینی دشمنین قورخانه‌سینه یئتیریب اونو اودلادیلار ، ئوزلری‌ده بو انفجارین آثرینده اورتادان گئتدیلر .

بو ایش بیزده صونسوز بیر هیجان اویاتمیشدر . عسگرلر بیچیلداشیر — دشمنی دالی قایتارماق ایچون جدی تصمیم دوتوشلار .

پراودا

سرمایه دار مملکتلرده ایش‌سیزلیک.

ر. ساوالائلی

۲

محاربه قورتاراندان صونرا، بریتانیادا صنایع ساحه‌سینده بیر حرکت گوروندی ایسه‌ده، ایش‌سیزلیک هله اورادا دا اورتادان گیتمه‌میشدر.

«رینولدنیوز» غزیته‌سی خبر وئریر: «۷ سینتیابردا (قاردیفده) ایش‌سیزلر طرفیندن ۳ مین نفرلیک بیر ایش‌سیزلیک نمایشی تشکیل تاپمیشدی، بونلارین ایچینده جنوبی (اوئلوس) دن گلن چوخلی قادین و کیشی دن مرکب ایش‌سیزلر گورونمکده ایدی. نمایشی تشکیل ویره‌نلرین چوخی‌سی قوشوندان یئنی مرخص اولموش جوان عسکرلر ایدی.»

ایش سیز لیک فقط جنوبی (اوئلوس) ده دگیل که، اورادا ۶۰ مین‌دن آرتیق ایش‌سیز واردر، بلکه عین زماندا (شاتلند) نی ده چولقامیشدر، اورانین ایش‌سیزلری، بیر مدت بوندان قاباق ژنرال (آندره‌سین) لهستانلیلاردان تشکیل تاپان اوردوسیندان مرخص اولانلارا ایش وئریلدیگینه گوره اعتراض ایتمیشلر ایدی. انگلستانین «لیورپول» «بلفاست» و سایر صنایع مرکزی اولان شهرلرینده ده چوخلی ایش سیزلر واردر.

انگلستاندا ایش‌سیزلیگین آرتماسیله ایشچی قادینلارین وضعیتی داها آرتیق پیسلشمیش دیر. «دیلی ورکر» غزیته‌سی «آوغوست» آیینین اوللرینده بیله یازیردی، «دولت هر نه قدر سعی ایدیر که هر نحو ایله دیر قادین ایشچیلری اوز صنعتی ایشلرینده قالماغا راضی ایتسین اما کارخانا صاحبلری اونلارین امکلرینی اکسیتمکله ایش‌دن چیخاردیرلار.»

* *

ایتالیادا، آمریقالیلارین و انگلیسلرین قونترولی آلتیندا ایکی‌میلیون یاریم ایش‌سیز قید ایدیلمیشدر. ایتالیا ایچون او قدر ایش سیز چوخ - چوخ خطرلی دیر، اونی انهدامه دوغری سوق ایده‌بیلر.

ایتالیادا زحمتکش کندلی‌لر و ایشچی‌لرین آغیر وضعیتلرینی ترسیم ایتمک چوخ چتین دیر.

اورادا ایش‌سیزلیگین قاباغینی آلماق و ایش‌سیزلرین یاشایشینی تامین ایتمک ایچون ایستر دولت و ایسترسه بوتون سیاسی فرقه‌لر چالیشماقدادرلار لاکین ایش سیزلیک قضیه‌سی ایتالیانی اوزلرینه قول ایتمک ایسته‌ین قاپیتالیست دولتلرینه بیر ضامن منزله‌سینده دیر.

روما رادیوسی واسطه‌سیله ۱۱ سینتیابر دا ایتالیا صنایع وزیری اوز نطقینده: «ایش‌سیزلرین صایی‌نین اندازه‌دن خارج آرتمیش اولدیغینی بیلدیردن صونرا، اوز صحبتینه بو سوزلر ایله خاتمه وئردی:

خارجی سرمایه‌لری ایتالیا صنایعینده ایشه سالماقدان اوتری بو آی مذاکراته باشلانا جاقدر.»

ایتالیادا ایش‌سیزلیک یالنیز شهرلرده‌کی ایشچی‌لری و مامورلاری چولقامیش دگیل عین زماندا اکینچی‌لری و خیردا یئر صاحبلرینی ده چوخ پیس و آجیناجاق بیر حالا سالمیشدر. بویوک مالکلر اوز یئرلرینین بویوک بیر قسمتینی اکدیرمه‌مکی قراره آلمیشلار در.

حتی اوز یئرلرینی اکین چیلره ده اجاره‌یه ویرمکدن ساقینیرلار.

سوویس ده‌چیخان «برتانغو آخت» غزیته‌سی ده ایتالیا کندلرینده اکینچی‌لر طرفیندن عمله گلن عصیانلار و قاریشیقلاردان بحث ایده‌رک بیله قید ایدیر: «جیرو» نین یاخینلیغیندا مالک‌لر اکینچی‌لرین تقاضالارینی نظره آلمیاراق اوز قولاقلارینا یامسوق تپدیکلرینه و اعتناسیزلیقلارینا گوره، ۲۰۰۰ نفردن آرتیق کندلی مالک‌لرین محافظه آلتینا آلینمیش مسکن لرینه هجوم گتیرمیشلر، پولیس‌قوه‌لرینین مداخله ایتمسی اوزرینه دالی چکیلمیشلر در...»

«(باری) شهرینین اطرافیندا اولان (ترینی توپول) دا ۱۵۰۰ نفردن آرتیق ایش‌سیز محلی حکومت عمارتی‌نین تاباغینا توپلانیب، اوطرفلرده اولان اکینه‌جک یئرلریندن اونلارین آراسیندا تقسیم ایدیلمه‌سینی جداطلب ایتمیشلر. بو کیمی حادثه‌لردن (فودژی) طرفلرینده و سایر یئرلرده ده گورونمکده دیر.»

* *

(ژاپونیا خلقی احتیاجلارینی تامین ایدن وزیرلیگی‌نین وئردیگی اطلاعاتی ژاپونیادا نشر اولونان «آساخی» غزیته‌سی بیله تشریح ایدیردی: «بو ایل اوقتیابر آیینین ۴۱ینه قدر، ژاپونیادا ایش‌سیزلرین صایی: ۵۹۵٫۰۰۰ نفره چاتاجاقدر ظن اولوندیغینا گوره او ایش‌سیزلردن ۳٫۲۴۲٫۰۰۰ نفری بو ایل ایشه آلیناجاقلار حالبو که، ۲٫۳۵۳٫۰۰۰ نفری ینه‌ده ایش سیز قالاجاقلاردر.»

محاربه قورتاراندان صونرا «قاپیتالیست» مملکتلرده بروزه گلن بو ایش‌سیزلیک و یاشایش چتینلیگی، همین مملکتلرین سرمایه‌دارلاری ایله حکومت ایدن طبقه‌لری الیله آجلیق و ایش‌سیزلیک فاجعه‌لریندن تجارت و منفعت ایتمک قصدیله عمله گلمکده در. قاپیتالیست اولکه‌لرده‌کی زحمتکشلرین بو فلاکتلی وضعیتلری، هرشئی‌دن قاباق، صباح ایچون بیر بویوک خطر اعلامیه‌سی اولوب دهشتلی بیر گله‌جکدن خبر ویرمکده درلر.

آمریقا سیاسیونیندان «به‌تیمان» کیچنلرده بیر میتینغ ده رادیو ایله بیله دیدی:

«آمریقا ملتی، بیر دائمی قورخو ایله یاشاماقدا و بو وحشتین آرخاسیندا ایسه قاراناق ده‌گیشیکلیک گورونمکده در، اودا بیر بحرانلی ایش‌سیزلیک و یوخسوللیق دوره‌سیندن علامت در. بونلاری یاددان چیخارمامالی ییق!»

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین ایکنجی اجلاسی

۱ نجی صحیفه‌دن بقیه

بیرلشمیش ملتلر عمومی اجلاسیندا خبر وئریلدیگینه گوره ۵۰ دن آرتیق موضوع طرح ایدیله‌جکدر.

بو اجلاسدا «اسپانیا» رژیمی مسئله‌سی یئنی‌دن مطرح اولوناجاقدر. بو مسئله حقینده بیرلشمیش ملتلر مجلسی باش کاتبی مسیو «تریغوه‌لی» بیر نطق سویله‌میش و اسپانیا فاشیسمی‌نی محکوم ایتمیشدر، بوندان باشقا، بلژیقا حکومتی ممثلی‌ده اسپانیا حقینده قاطع بیر قرار آلینماسینی ایستیه‌جگینی بیلدیرمیشدر. چونکه اسپانیا حکومتی معروف بلژیقا فاشیست وخائنی «دوغرل» ه اوز تورپاغیندا پناه وئرمیشدر و بلژیقا حکومتینین متوالی تقاضالارینا باخمیاراق اونی تسلیم ایتمکدن چکینیر.

اسپانیا مسئله‌سی حقینده قاطع بیر قراره گلمک مسئله‌سی آیلاردان بری صلح سئوه‌ن خلقلر و تشکیلاتلار طرفیندن ایره‌لی سورولدیگی حالدا «فرانقو» نین آنقلوساقسون مدافع‌لری‌نین حمایتی اثرینده بو تشبثلر هیچ بیر مؤثر نتیجه‌یه یئتیشمه‌میش‌در. چونکه «بوین - چرچیل» خارجی سیاستی، اوز «غرب بلوکی» و «اوروپا بیرلشمیش اولکه‌لرینی» قورماق ایچون بئله بیر ضد دموقرات عامله محتاجدر.

اونا گوره‌ده بو اجلاسیه دوره‌ده ینه ده اسپانیا باره‌سینده بیر قرار آلینماسی چوخ چتین گورونور.

اسپانیا مسئله‌سیندن صونرا، بو اجلاس هامیدان آرتیق مشغول ایده‌جک و شدید مذاکره‌لره یول آچاجاق اولان آیری مسئله ایسه «وتو» حقیندن عبارتدر. بو مسئله آنقلوساقسون‌لار طرفیندن مطرح اولوناجاقدر.

بو توجولار بیزیت بیلدیگلرینه گوره ایکی ایل بوندان اول «سانفرانسیسقو» دان تهیه ایدیلیب بوتون متفق ملتلرین تصویبیندن گئچمیش اولان بیرلشمیش ملتلر اساسنامه‌سی موجبنجه، هر مسئله‌ده تصمیم آلماق ایچون محاربه‌نی‌ان آغیر یوکینی داشیمیش اولان بئش بویوک دولتین تام موافقتی لازم گلمکده‌در. هابئله بئش بویوک حکومتدن بیریسی «وتو» حقیندن استفاده ایده‌رک اصولی لحاظدان، بعضی قرارلارین آلینماسیندان ممانعت ایده‌بیلیر.

بو مؤثر تدبیر، بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینی، گئچمیش «جامعه‌ملل» کیمی معین حکومتلرین اویونجاغی حالینا گلمه‌سیندن مانع اولماق ایچون آلینمیش در.

نئچه گون اول پاریسده تشکیل ایدیلمیش ایسه‌گیرمی بیر متفق دولتی صلح قونفرانسی‌دا بو تصمیمین نه ندر یئرینده اولدیغینی آیدینجاسینا گوسترمیشدر.

بو قونفرانسدا «انگلیس-آمریقان» دیپلوماسیسی «رأی ماشین» ین دن استفاده ایده‌رک دموقراتیک و دوزگون تصمیم‌لرین آلینماسینا مانع اوره‌بیلدیگلری ایچون، بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینی امنیت شوراسیندا بیر اویونجاق حالینا گتیرمک ایسته‌ییرلر.

اونا گوره اول انگلتره «پارلمنت» ین ده خارجی سیاست باره‌سینده نطق ایده‌ن انگلتره باش وزیری «اتلی» ده «وتو» حقینین لغو ایدیلمه‌سی لزومینی ایره‌لی سورموشدر.

اونا گوره ده «اوستراليا» و «قوبا» ممثل‌لری بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندان «وتو» حقینین لغوینی ایسته‌مکده درلر.

لاکن بئله بیر تقاضا بویوک ملتلر آراسیندان عدم توافقی آرتیرماقلا دنیا صلحینی خطره سالابیلر.

ایکی ایل بوندان اول بیرلشمیش ملتلر اساسنامه‌سی تصویب ایدیلدیگی کن، مارشال ستالین بو مناسبتله دیمیشدر که: «بو تشکیلاتین دنیاصلحینی قوروماق اوغروندا صرف ایتدیگی غیرت فقط بئش بویوک دولتین وحدتی اثرینده مؤثر اولابیلر.»

بو ایکی مسئله دن باشقا مهم مسئله‌لر صیراسیندا «ماندا» (قیمومت) آلتیندا اولان اولکه‌لرین رژیمی مسئله‌سی و جنوب آفریقادا هندلی‌لره نسبت بد رفتارلیق مسئله‌سی ده وار در.

---

۹ نجی حومه ده قونفرانس

شهر قومیته‌سینین ۹ نجی حومه‌سینده پنجشنبه گونی آخشام ساعت آلتی یاریمدا بیر قونفرانس تشکیل تاپمیشدی، شهر قومیته‌سی صدر معاونی آقای ولائی و شهر قومیته‌سی تشکیلات مسئولی آقای اخگری مذکور قونفرانسا اشتراک ایتمک ایچون ۹ نجی حومه‌یه گلدیلر.

اول آقای اخگری فرقه عضولری‌نین وظیفه‌سی و گونده‌لیک مسئله‌لر خصوصیندا یاخشی جامع بیر صورتده صحبت ایتدیلر و نئچه دفعه‌لر آلقیشلاندیلار. اوندان صونرا آقای ولائی نطقه باشلادیلار. فرقه عضولری آراسیندا، اتحاد و اتفاقین داهادا آرتیق محکملنمه‌سی لزومیندان و عضولرین سایر وظیفه‌لری باره‌سینده حقیقتده بیر دگرلی درس کیمی تمام بیر ساعت صحبت آپاراندان صونرا، اوز سوزلرینه (یاشاسین فدائیلر آتاسی و رهبریمیز آقای پیشه‌وری) دیه خاتمه ویردیکده بو سوز هوررا سسلری و آلقیش گورولتوسیله قارشولاندی.

اورادا فدائی افسرلریندن بیریسی آقای ولائی‌یه جوابی نطقینده خطاب ایده‌رک دیدی که: نئجه که، اولدن عهد و پیمان باغلامیشیق ملی آرزو و ایسته‌کلریمیزی و صاحب اولدیغیمیز حقوقیمیزی، باشیمیز، جسدیمیز دن، روحیمیز، بدنیمیز دن آیریلانا قدر شرافت و ناموسلا مدافعه و محافظه ایده‌جییک. ساعت سکزده قونفرانس خاتمه تاپدی.

آقای ولائی و آقای اخگری اورادان ۶ نجی حومه‌یه گله‌رک اورانین دا گونده‌لیک ایشلرینه باش‌چکدیلر.

ر. آ.

سوادلانماق قورسلاریندا امتحانلار باشلانمیشدر

تبریز شهر قومیته‌سینین ۵ نجی محلی فرقه قومیته‌سینده آبان آیینین ۱ ندە معارف اداره‌سی طرفیندن معین اولونموش معلم‌لرین حضوریله سوادسیز فرقه عضولری ایچون دایر ایدیلمیش درس کلاسلارینین امتحانلاری باشلانیب و موفقیتله قورتارمشدر. بو کلاس‌لاردا یاشلی قادین و کیشی‌لر درس اوخوماقا مشغول اولموشلار.

آذربایجان قادینی سیاست عالمینده

۱ نجی صفحه‌دن باقی

اولکه‌لرده کی باجیلاری کیمی اوز مدنی و اجتماعی حقوقینا مالک‌اولدی. زحمت حقینده انتخاب ایتمک و انتخاب اولونماقدا کیشی‌لر ایله عین حقوقدا مساوی اولدیلار.

ایندی آذربایجان قادینی هر ساحه‌ده کیشیلرله چیگین - چیگینه گیتمکده ومدنیت، اجتماعیات، علم و معارف یولوندا ترقی و تکامله دوغری بویوک آددیملار آتماقدادر.

اونون پارلاق نمونه‌لریندن بیریسی اولماق اوزره تبریزده کی خانلار قورولتایی گوسترمک اولار، بو قورولتایین هئیئتینده ۸۰۰ نفر خانم‌لاردان عضوی واردر. بوندان علاوه قادینلاریمیز بوتون حوزه و حومه‌لرینده، اجتماعی علمی، مدنی مؤسسه‌لریمیزده و بوتون ساحه‌لرده آذربایجان قادینی اوز قارداشلاری ایله اشتراک ایدیب و بیرلیکده وسعتلی آددیملار ایره‌لیله‌مکده‌در.

بو، تبریزه مخصوص اولان بیر کیفیت دگیلدر، آذربایجانین بوتون شهر، قصبه و کندلرینده ده عین حال دوام ایتمکده‌در.

حتی کئچنلرده بوستان‌آوادا کی بویوک میتینغ ده باشقا کندلردن و اوزاق یوللاردان چوخلی کندلی قادینلارین دا گلیب اشتراک ایتدیکلرینی بویوک بیر سئوینج ایله گوردوم.

دنیاده هر شئیی و هر عاملین ماهیتینی آنلاییب استفاده ایتمک ایچون، انسان اوشئیه و یا عامله بیری، ایکی گوستره‌ن تعصب نظریله دگیل، بلکه وجدان و حقیقت گوزی ایله باخمالیدر.

اوصاله و فلسفه‌یه بناءً اوزاقدان باخانلار باخشی بیلملیدیر که، بیز مقدس فرقه‌میزین عملیاتینه و بو آز مدت‌ده خلقیمیزه ایتدیگی تاریخی خدمتلرینه تعصب گوزی ایله دگیل فقط وجدان و حقیقت نظری ایله باخماقدایق.

حقیقت‌دن کنار اولوراق اوزلریمیزی آلداتمیش اولاریق. خارجه اولکه‌لریندن گلن سیاسی و مطبوعاتچی بویوک اشخاصین‌دا آذربایجان دموقراسی‌سی خصوصندا دیدیکلریمیزی و یازدیقلاریمیزی داهادا آرتیق دئییب، یازیب تایید ایمه‌لری بیزیم ادعامیزا بویوک بیر شاهددر.

مقدس فرقه‌میزین عملی رهبرلیگیله وجوده گلن ملی نهضتیمیزین نتیجه‌لرینین ان مهمی، ان قیمتلی و دائمی‌سی آنا دیلیمیزین تحصیلی و آنا - باجیلاریمیزین حقوق آزادلیقیدر. ایندی، صاباح و مین ایل بوندان صونرادا، آذربایجان ملتی‌نین سعادتی - ترقی‌سی - مدنیتی او ایکی مهم اساسدان آسیلی‌در.

ر. آ.

قند چوغوندوری اکینینین انکشافی ایچون گورولن تدبیر

آذربایجان ایالتی انجمنینین هیئت رئیسه‌سینین، ۲ آبان تاریخلی جلسه‌سینده میاندوابدا قند چوغوندوری اکینینی انکشاف ایتدیرمک مقصدیله قندچوغوندوری توخومی حاضرلاماقدان اوتری آذربایجان فلاحت اداره‌سینین اختیارینا ۱۲۰ تون چوغوندور وئریلمه‌سی تصویب ایدیلمیشدر. بو مقدار چوغوندور تقریباً ۲۰ تون توخوم وئره‌جکدر.

گله‌جک ایلده چوغوندور اکینینی داهادا انکشاف ایتدیرمک ایچون آذربایجان فلاحت اداره‌سی علاوه اولاراق گرجه‌کی توخوم اصلاح ایدن ستانسیوندا ۱۴ تون مقداریندا اعلاجنسلی توخوم گتیرمکی نظره آلیبدر.

اهرده الکتریق ستاسیونو قورولور

اهردن گلن خبره گوره اهر شهری ایچون برق چراغی تهیه ایتمکدن اوتری ۲۰ مین تومن اعتبار تخصیص ویریلمیش و موتور تهراندان آلینماق ایچون اقدام اولونوبدور.
